

vi er sandelig ikke tilbøjelige til at være for sprælske, snarere kan man sige, at Fremskridtet kører alt for langsomt i dette Land. Det er ikke blot i visse Dele af Jylland, men sandelig ogsaa paa Øerne, at der køres med Stude i figurlig Forstand. Der er sikkert ingen Fare for, at et dansk Folketing, en dansk Rigsdag, selv valgt paa denne Maade, nogen Sinde skal blive for sprælsk. Tværtimod, jeg synes, man med god Grund kan sige, at den almindelige Valgret i sig selv er ret konservativ, den er alt andet end revolutionær, den er i højeste Grad evolutionistisk. Den lige og almindelige Valgrets Idé er den, at naar en ny Tanke, et stort Reformkrav, har vundet Flertallet af den voksne Befolkning for sig, da er Tiden kommen til at føre denne Tanke ud i Livet, til at gennemføre denne Reform. Men det er en meget evolutionistisk, en alt andet end revolutionær Tanke, thi der kræves et stort Oplysnings-, et stort Agitations- og Organisationsarbejde, for at en ny, stor Tanke eller et nyt stort Reformkrav kan vinde Flertal. Men saa mener vi, at naar det er sket — det kan kræve mange Aar; der gik 20—30 Aar, inden Venstre blev Flertal i Folketinget, og der er gaaet 40 Aar, uden at Socialdemokratiet endnu er blevet Flertal i den danske Befolkning —; saa skal den store Tanke, det nye Reformkrav, føres ud i Livet, saa skal det ikke ligge og skimle og mugne, til Tiden løber fra det, til nye Reformkrav har rejst sig.

Vi Socialdemokrater er Tilhængere af den lige og almindelige Valgret, skønt vi godt ser, at den i mange Henseender virker konservativt. Det tager, naar man appellerer til den, nogen Tid, inden en Sag kan føres ud i Livet. I visse Henseender kunde vi ønske, at Fremskridtet gik noget hurtigere, men vi forstaaer, at Fremskridtet maa ikke blot gennemføres til Fordel for Folket, men ogsaa ved Folket selv, og at et Reformkrav, der ikke har vundet Flertal i Befolkningen, ikke er modent til Gennemførelse. Men i det Øjeblik, det har vundet Flertallet, er det ogsaa modent, saa skal det føres ud i Livet.

Men vi erkender, at Repræsentanterne naturligvis kan svigte. Det har jo ogsaa vist sig her i Landet, at Repræsentationen kan svigte, men det forekommer mig, at den sjældent eller aldrig har svigtet til radikal Side, er gaaet hurtigere frem, end Befolkningen ønskede, eller end der var lovet Vælgerne. Derimod har vi adskillige Eksempler paa, at Rigsdagsmændene ved deres Beslutninger er blevet mere moderate,

end de var, da de stod overfor Vælgerne. Vi har derfor intet imod, tværtimod, vi ønsker en Kontrol med Folkerepræsentationen, en Kontrol, der blandt andet kan forhindre, at Repræsentationen svigter de Løfter, der blev afgivet til Vælgerne. Vi ønsker en Kontrol, men denne Kontrol bør ikke bestaa i et andet Kammer, der, hvis det overhovedet skal have nogen Mening, maa være valgt paa en anden Maade, og som derfor kommer til at udtrykke Folkevillien paa en anden Maade end den egentlige Folkerepræsentation og derfor bliver hemmende og svækkende og skadelig. Vi ønsker denne Kontrol lagt i Folkets egen Haand, ønsker den gennemført gennem Folkeafstemning, saaledes at naar et vist Antal Vælgere — vi foreslaar 50,000, det er ikke saa helt ringe et Antal, men jeg tror heller ikke, det vil være vanskeligt at tilvejebringe, man maa jo huske, at efter vort Forslag bliver der over 1 Million Vælgere — forlanger det, skal ethvert Lovforslag, der er vedtaget i Rigsdagen, sættes til direkte Folkeafstemning. Derved faar Folket Kontrol med sin Folkerepræsentation. Det bliver en Afstemning ikke om Personer, men om Sager, det bliver en Kamp ikke mellem de politiske Partier, men mellem selve Ideerne. Vi tror, at en saadan direkte Folkeafstemning om de enkelte positive formulerede Sager vil have i høj Grad opdragende Betydning. Vi foreslaar tillige, at Folket faar Forslagsret, saa at Tilhængere af nye Tanker og nye Reformkrav, selv om disse Sager ikke bringes frem i Rigsdagen, dog, hvis de ønsker det, kan rejse dem ude i Befolkningen og prøve, om der maatte være Stemning derfor. Hermed har jeg nævnt Hovedpunkterne i vort Forfatningsforslag. Enkelthederne skal jeg vente med at omtale, til Sagen kommer til første Behandling.

Ved Siden af vort Forfatningsforslag kunde vi have ønsket at forelægge Forslag om en ny Valgkredsordning. Ærede Medlemmer vil vide, at samtidig med, at vi ønsker Forfatningssagen rejst som Helhed, en samlet Forfatningsrevision, ønsker vi Valgkredssagen løst hurtigst muligt, og vi mener, at den hurtigst mulige Løsning faas i Form af en midlertidig Valgkredslov. Vi mener, at hvordan det end gaar med Forfatningssagen — vi haaber naturligvis paa den hurtigst mulige Gennemførelse —, maa vi ved det kommende Folketingsvalg have en ny Valgkredsordning. Det gaar ikke an at blive ved at gaa til Valg, blot een Gang til at gaa til